

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U005217

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Вікторія Миколаївна
2. Shevchenko Viktoriia Mykolayivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.04

Назва наукової спеціальності: Германські мови

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-11-2018

Спеціальність за освітою: Мова та література (німецька)

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, 2, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.051.27

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.41

Тема дисертації:

1. Історична динаміка перформативних висловлень в німецькомовному діалогічному дискурсі XVI–XXI століть

2. Historical dynamics of performative utterances in German dialogic discourse of the XVIth–XXIst centuries

Реферат:

1. Об'єктом дослідження є перформативні висловлення німецькомовного діалогічного дискурсу XVI–XXI століть. Предмет дослідження складають історичні зміни структурно-семантичних і лінгвопрагматичних властивостей перформативних висловлень німецькомовного діалогічного дискурсу XVI–XXI століть. Мета дисертаційного дослідження – встановлення історичної динаміки структурно-семантичних і лінгвопрагматичних властивостей перформативних висловлень у німецькомовному діалогічному дискурсі XVI–XXI століть, що передбачає виявлення: 1) діахронічних сталих, тобто таких властивостей перформативних висловлень, які не змінюються протягом часу, і 2) діахронічних змінних – властивостей, що підлягають історичній динаміці. Застосування історичної прагмалінгвістики у якості методологічної бази дослідження історичної динаміки перформативних висловлень німецькомовного діалогічного дискурсу дозволило встановити сталі та змінні властивості перформативних висловлень німецькомовного діалогічного дискурсу XVI–XXI ст. у діахронії. У роботі використано такі методи: загальнонаукові

(спостереження, опису, індукції, дедукції, інтроспекції) структурно-лінгвістичні (лексико- семантичний та синтаксичний аналіз); дискурсивно-лінгвопрагматичні (контекстуальний, пропозиційний, пресупозиційний, інтенційний, мовленневоактовий, експлікації імплікатур, дискурсивно-стратегічний) зіставний аналіз; кількісний аналіз. Наукова новизна дослідження полягає у визначенні історичної динаміки структурно-семантичних і лінгвопрагматичних властивостей перформативних висловлень у німецькомовному діалогічному дискурсі XVI–XXI століть, зокрема простеженні історичних змін структурних моделей перформативних висловлень; встановленні сталих та змінних властивостей іллокутивного потенціалу власне перформативних та метакомунікативно-перформативних висловлень; виявленні перлокутивних властивостей метакомунікативних перформативних висловлень у діахронії; з'ясуванні тенденцій історичного розвитку перформативно реалізованих імпліцитних мовленневих актів. Теоретична значущість дисертаційного дослідження визначається внеском, який воно робить у розвиток дискурсивно-прагматичного напрямку в лінгвістиці, зокрема в історичну прагмалінгвістику, дискурсологію, соціо- та етнопрагмалінгвістику. Практичну цінність отриманих результатів та висновків зумовлено можливістю їх застосування у викладанні курсів теоретичної граматики німецької мови (розділ «Прагматика речення») та історії німецької мови (розділи «Мова ранньонімецького періоду», «Мова нововісхіднонімецького періоду»); спецкурсів із прагмалінгвістики, зокрема історичної, прагматичного синтаксису та дискурсології, а також у наукових розвідках студентів і аспірантів.

2. The object of the research are performative utterances in German dialogic discourse of the XVIth–XXIst centuries. The subject of the research is historical dynamics of structural/semantic and linguopragmatic properties of performative utterances in the XVIth–XXIst century German dialogic discourse. The aim of the research is to establish the historical dynamics of performative utterances of the XVIth–XXIst century German dialogic discourse, which involves identification of the following: 1) diachronic constant properties of performative utterances that do not change over time, and 2) diachronic variables – properties that are subject to historical dynamics. The following methods are used in the work: general science (observation, description, induction, deduction, introspection) structural-linguistic (lexical/semantic and syntactic analysis); discourse and linguopragmatic (contextual, proposal, presupposition, intentional, speech-activist, explication of implicature, discourse-strategic) comparative analysis; quantitative analysis. The novelty of the research is accounted for by shedding light on the historical dynamics of structural/semantic and linguopragmatic properties of performative utterances in the XVIth–XXIst century German dialogic discourse, in particular, tracing historical changes in the structural models of performative utterances; discovering stable and variable features of the illocutionary potential of performative proper and metacommunicative/performative utterances; detecting perlocutionary properties of metacommunicative/performative utterances in diachrony; elucidating the trends of historical development of implicit speech acts which are realized by performative utterances. The use of historical pragmalinguistics as a methodological basis for studying historical dynamics of performative utterances in German dialogic discourse allowed us to establish their constant and variable properties. The theoretical significance of the dissertation research is determined by the contribution which it makes to the development of the discourse and pragmatic direction in linguistics, in particular in historical pragmalinguistics, discourse, socio- and ethnopragsmalinguistics. The practical value of the obtained results and conclusions is conditioned by the possibility of their application in teaching of the courses of theoretical grammar of the German language (section "Pragmatics of the sentence") and the history of the German language (sections "The language of the early Renaissance period", "Language of the new Germanic period"); special courses on pragmalinguistics, in particular, historical, pragmatic syntax and discourse, as well as in scientific researches of students and postgraduates.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безугла Лілія Ростиславівна

2. Bezugla Liliia Rostyslavivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловський Віктор Володимирович

2. Kozlovskiy Victor Volodymyrovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Король Антоніна Анатоліївна
2. Korol Antonina Anatoliyivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевченко Ірина Семенівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевченко Ірина Семенівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.